

A KUTYA FELNŐTTKORI SZOCIALIZÁCIÓJÁNAK LÉPÉSEI A KUTYAOKTATÁSBAN

Készítette:
Varga Réka
biológus és kutyaoktató
www.virtualiskutyaiskola.hu

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNŐTT KORÁBAN?

Egy kutya élete végéig képes tanulni és új ismereteket elsajátítani amellet, hogy a kölyökkori élmények befolyásolják jelen idejű reakcióit, és ebből fakadó viselkedését.

A DINAMIKUSAN VÁLTOZÓ EMBERI KÖRNYEZET manapság megköveteli a kutya élete végéig tartó szocializációját a fejlettebb társadalmakban.

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNŐTT KORÁBAN?

MINDEN AMI VÁLTOZÁS STRESSZ A KUTYA SZÁMÁRA aki ragadozó állatként alap természetétől fogva kíváncsi, ugyanakkor félénk is.

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNŐTT KORÁBAN?

A kutya számára az emberi környezetben számos inger stresszt kiváltó forrás (stresszor) lehet.

STRESSZ : ingerre adott válaszreakció, mely a testi és/ vagy mentális egyensúlyt megzavarhatja.

Eustressz= pozitív stressz (pl. játék közben)

Distressz= negatív stressz (pl. hirtelen hangos, hosszantartó hanghatás)

Egy példa a pozitív stresszre: munkakutyák.

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNÖTT KORÁBAN?

AZ ELŐRE TERVEZETT VÁLTOZÁSRA TUDATOSAN FELLEHET KÉSZÍTENI A KUTYÁT, hogy megkíméljük a stressztől vagy erősítsük az idegi kapcsolatokat és ezáltal a stressztűrő képességet.

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNŐTT KORÁBAN?

UGYANAKKOR VAN HOGY,
a kutya kölyökkorából kimaradt a megfelelő szocializáció és a vadászösztönök játékba terelése. Ezeket felnőttkorban szükséges a kutya számára megtanítani a békés és feszültségmentes együttéléshez.

MIÉRT FOGLALKOZUNK SZOCIALIZÁCIÓVAL A KUTYA FELNŐTT KORÁBAN?

KORAI SZOCIALIZÁCIÓ HIÁNYA

Elmaradhat:

- alomtársakkal játék
- szociális tanulás az anyakutyától (korai elválasztás)
- mesterséges nem megfelelő tartási körülmények kölyökkorban (ingerszegény környezet, zárt/ szűk tér/ ketrec)

NEGATÍV KÖLYÖKKORI ÉLMÉNY

Rögzült félelmet okozhat:

- ignorálás ember részéről (kifejezetten félelmi periódusban)
- büntetés/ bántalmazás/ fájdalomokozás ember részéről, gyerekekkel találkozás (ingerelárasztás)
- más állatok/ fajtársak okozta negatív érzés a testben (fájdalom)
- növény által okozott negatív élmény/ fájdalom (pl. rózsa túske, csalán – természetes folyamat, természetes intenzitású fájdalom)
- tárgy okozta negatív élmény/ fájdalom (pl. túl gyors autó– baleset, túl hangos gép– zajérzékenység, mesterséges intenzitású fájdalom)

KUTYA FELNŐTTKORI SZOCIALIZÁCIÓJÁNAK LÉPÉSEI

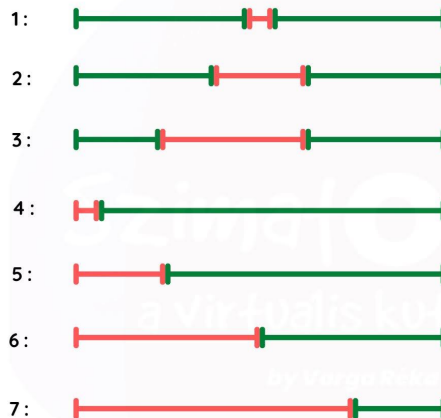
A kutya felnőttkori szocializációjában a kölyökkori szocializáció lépéseit követni lehet.

FÉLELEM OLDÁSA/ FÁJDALOMHOZ SZOKTATÁS ALPJAI

Érzékszervre ható inger
minősége:

- kellemetlen érzetet keltő inger:
- kellemes érzetet keltő inger:

FOKOZATOK A FÉLELEM OLDÁSÁBAN/ FÁJDALOMHOZ SZOKTATÁSBAN:

Az ábrán a piros szín jelzi a kutyára ható inger minőségét, ami a kutyában kellemetlen érzete(ke)t idéz elő (feszültség, stressz). A zöld szín jelzi a kutyára ható inger minőségét, ami a kutyában kellemes érzete(ke)t idéz elő (nyugodt/ koncentrált állapotot vagy izgalmi/ ösztönös állapotot). Az egyes szakaszok hossza jelzi az inger jelenlétének hosszát.

 Erzékszervre ható kellemetlen érzetet kiváltó inger pl. orvosi fertőtlenítő (szaglás), keserű gyógyszer (ízérzékelés), látótérbe hirtelen belépő mozgó tárgy (látás), szőr meghúzása (tapintás), mély durrnó hang (hallás).

 Erzékszervre ható kellemes érzetet kiváltó inger pl. étel illata (szaglás), étel íze (ízérzékelés), mozgó játék (látás), felszínes puha érintés (tapintás), mor tanított, behíváshoz kapcsolt figyelemfelkeltő hang vagy szemkontaktushoz kapcsolt szóbeli dicséret (hallás).

A fenti ábra irányadó a tanítás során. A kutya tanításának ütemét meghatározza a kutya egyéni határa:

- a kutya életkora és az összetettebb feladatok befogadására való készsége
- a kutya jelzése (belső feszültség kivetülése és megnyilvánulása a viselkedésben):

1. Lefagyás/ megadó állapot   2. Menekülés   3. Támadás előjelei/ jelei

